

Príloha č. 1 k Školskému poriadku

POSTUP PRI PREVENCII A RIEŠENÍ ŠIKANOVANIA V ŠKOLE

Čl. 1

Úvodné ustanovenia

Šikanovaním rozumieme správanie žiaka, ktorého úmyslom je ublíženie, ohrozenie alebo zastráňovanie iného žiaka alebo úmyselný, spravidla opakovaný útok voči žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z rôznych dôvodov nevedia alebo nemôžu účinne brániť. (Smernica MŠVVaŠ SR. č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach, s účinnosťou od 1. septembra 2018).

Čl. 2

Charakteristika šikanovania

1. Podstatou šikanovania je najmä:

- a) úmysel ublížiť druhému fyzicky alebo psychicky,
- b) agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov,
- c) prevaha agresora nad obeťou.

2. Šikanovanie sa môže prejaviť:

a) v priamej forme:

- fyzické útoky,
- urážlivé prezývky,
- nadávky,
- posmech,
- zosmiešňovanie,
- príkazy agresora vykonať určitú vec proti vôli obeť,
- vydieranie,
- odcudzenie a poškodzovanie vecí,
- zneužitím osobných údajov, fotografií,
- šírením nepravdivých informácií,
- kyberšikanovaním (jeho znaky sú - prevaha agresora, anonymita, rýchlosť útoku z rôznych miest, zverejnené informácie, fotografie, audiozáznamy a videozáznamy môže byť náročné odstrániť z internetu).

b) v nepriamej forme:

- prehliadaním, ignorovaním obeť,

- zámerným vyčleňovaním z kolektívu,
- nedobrovoľným vystavovaním agresívnym situáciám.

3. Šikanovanie môže napĺňať skutkovú podstatu trestného činu - žiak, ktorý je agresorom, môže byť stíhaný za trestný čin:

- a) ohovárania,
- b) nebezpečného vyhrážania,
- c) ublíženia na zdraví,
- d) obmedzovania osobnej slobody,
- e) nátlaku a hrubého nátlaku,
- f) vydierania,
- g) lúpeže,
- h) krádeže,
- i) poškodzovania a neoprávneného užívania cudzej veci,
- j) porušovania domovej slobody,
- k) sexuálneho násillia,
- l) nebezpečného prenasledovania,
- o) výroby, rozširovania a prechovávanie detskej pornografie.

4. Šikanovanie žiakov môže napĺňať skutkovú podstatu priestupkov v zmysle **zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch** v znení neskorších predpisov. Ide predovšetkým o priestupky:

- a) proti občianskemu spolunažívaniu,
- b) proti majetku,
- c) proti verejnému poriadku,
- d) priestupok na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami (predaj alkoholu osobe mladšej ako 18 rokov).

Čl. 3

Stratégia školy v oblasti prevencie šikanovania

- a) Základným preventívnym opatrením je dôsledné dodržiavanie zásady: „Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách!“
- b) Dôsledne informovať žiakov a rodičov o školskom poriadku, kde sú zakotvené pravidlá správania žiakov a zároveň sankcie pri ich porušení.
- c) Nepodceňovať počiatkové prejavy šikanovania. S negatívnymi dôsledkami šikanovania ako aj so sankciami v prípade porušenia pravidiel školského poriadku oboznámiť všetkých žiakov, učiteľov, zamestnancov a rodičov.
- d) Venovať pozornosť vytvoreniu príjemnej a bezpečnej klímy v škole.
- e) Priebežne zisťovať stav šikanovania na škole formou dotazníkov, rozhovormi so žiakmi, aktivitami na triednických hodinách, dotazníkmi pre učiteľov, pozorovaním, činnosťou školského parlamentu, prostredníctvom schránky dôvery.
- f) Informovať žiakov o možnosti nahlásiť podozrenie alebo prejav šikanovania výchovnej poradkyni, triednemu učiteľovi, prípadne učiteľovi, ktorému dôverujú.
- g) Využiť preventívne stratégie:
 - zamerať pozornosť na nových žiakov,

- vytvárať zdravú klímu v triede založenú na úcte k sebe i k druhým, zameranú na spoluprácu, komunikáciu, riešenie konfliktov a pod. Využívať hry a cvičenia, skupinové práce, diskusie a pod.,
 - zvyšovať sebavedomie žiakov (pochvaly, ocenenia - za školskú a mimoškolskú prácu),
 - dôsledne dodržiavať dozor v priestoroch školy pred vyučovaním, cez prestávky, po vyučovaní i v čase mimo vyučovania v priestoroch, kde by k šikanovaniu mohlo dochádzať,
 - viesť žiakov k zdravému spôsobu života, rozvíjať záujmy žiakov.
- h) Viesť písomné záznamy o riešení konkrétneho prípadu.

Čl. 4

Postup pri riešení šikanovania

Pri šikanovaní agresorom:

- a) zaistiť ochranu obetiam,
- b) rozhovor so žiakmi, ktorí na šikanovanie upozornili,
- c) rozhovor, prípadne písomný záznam s obeťou,
- d) rozhovor s agresorom resp. agresormi,
- e) nájsť vhodných svedkov,
- f) kontaktovať zákonných zástupcov obete a agresora,
- g) triedni učitelia vyhotovia o šikanovaní záznam s popisom mien, prostredia, času, spôsobu, častosti, príčiny vrátane záverov a postihov. Záznam odovzdať v 1 vyhotovení zástupkyňi riaditeľky školy. Neuznávať výhovorky o nehode, zo žartu a pod.,
- h) ak bol žiak zranený, vyfotografovať zranenia, zaistiť dôkazy,
- i) kontaktovať ZPP, prípadne políciu,
- j) naučiť žiaka obranné stratégie,
- k) ak žiak - agresor používa voči obeti urážlivé prezývky, nadávky, vysmieva sa z nej, bude mu udelené pokarhanie riaditeľkou školy. V prípade opakovaných zápisov bude žiakovi udelené výchovné opatrenie na základe návrhu triedneho učiteľa,
- l) ak žiak - agresor uplatňuje tvrdé príkazy vykonať určitú vec proti vôli obete, agresívne sa správa voči obeti, bude žiakovi znížená známka zo správania na základe návrhu triedneho učiteľa po prerokovaní s výchovným poradcom a zástupkyňou riaditeľky školy s výchovným opatrením,
- m) za odcudzenie vecí, ohrozovanie zdravia obete, za drobné fyzické útoky bude žiakovi znížená známka zo správania s výchovným opatrením,
- n) za fyzické násilie spojené s ublížením na zdraví bude žiakovi znížená známka zo správania a výchovné opatrenie,
- o) po písomnom uzavretí prípadu, zvážení návrhov na opatrenia, riaditeľka školy rozhodne o ďalšom postupe v súlade s vnútornými predpismi školy.

Čl. 5

Opatrenia na riešenie situácie

Opatrenia pre obeť:

- a) odporučiť zákonným zástupcom spoluprácu s ZPP na vyhľadanie odbornej pomoci,
- b) zorganizovať skupinový intervenčný program riaditeľom školy v spolupráci so ZPP,

c) zvýšiť informovanie zákonných zástupcov.

Opatrenia pre agresorov:

- a) zákonným zástupcom žiaka odporučiť vyhľadať odbornú pomoc,
- b) výchovné opatrenie – napomenutie a pokarhanie triednym učiteľom, pokarhanie riaditeľkou školy, podmienené vylúčenie zo štúdia, vylúčenie zo štúdia,
- c) preložiť žiaka do inej triedy, skupiny,
- d) znížiť známku zo správania,
- e) odporučiť rodičom agresora dobrovoľný diagnostický pobyt v diagnostickom centre,
- f) oznámenie skutku orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- g) oznámenie skutku orgánom činným v trestnom konaní v prípade závažnejšej formy šikanovania s podozrením zo spáchania priestupku alebo trestného činu.

Čl. 6

Záverečné ustanovenia

V zmysle tejto prílohy sú pedagogickí zamestnanci školy povinní:

- postupovať v súlade so Smernicou RŠ č. 01/2023 k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v Obchodnej akadémii v Dolnom Kubíne a v Školskom internáte pri Obchodnej akadémii v Dolnom Kubíne, platnou od 1 septembra 2023,
- pri podozrení na šikanovanie dôsledne spolupracovať s rodinou obete i rodinou agresora,
- dodržiavať taktný prístup a zachovanie dôvernosti informácií,
- spolupracovať so ZPP,
- dôsledne zamedziť akejkoľvek forme násilia, týrania a zneužívania detí a dbať na dodržiavanie prevencie u žiakov,
- budovať u žiakov právne vedomie súvisiace so šikanovaním a ubližovaním iným.
- ruší sa príloha č. 1 ku školskému poriadku zo dňa 21. septembra 2018, nahrádza sa novou prílohou č. 1, s účinnosťou od 1. septembra 2023.